www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

eISSN: 2667-5641

Research Article / Araştırma Makalesi

Yabancı Dil Öğretiminde Kültür Öğretimi ve Arapça Öğretiminde Kültür Öğretimine Yönelik Etkinlik Önerileri

Teaching Culture in Foreign Language Teaching and Activity Suggestions for Teachin Culture in Arabic Teaching

Mahmut Mansur[*] - Ayşe İspir Kurun[**]

Abstract: Individuals within a society construct their culture through communication, and the most important tool for facilitating communication within a society is language. Language not only enables the formation of culture but is also deeply influenced by the characteristics of that culture. Therefore, language and culture cannot be considered independently of each other. It is impossible for individuals who wish to learn the language of a society to fully grasp it without understanding that society's cultural structure and values. Teaching a language in isolation from its cultural context hinders the effective understanding and use of that language. From this perspective, the teaching of cultural competence in foreign language education has become increasingly important. The communicative approach, in particular, advocates for the inclusion of the cultural context of the target language in foreign language teaching. This approach posits that language is not merely a means of communication but also reflects the emotional responses, social norms, and cultural rituals of the society in which it is spoken. Teaching cultural elements such as the emotional reactions of native speakers in various situations, the activities carried out on important days and holidays, general fashion styles, and culinary preferences is crucial for the more effective learning and use of a foreign language. In this study, the concepts of language, communication, and culture are first examined in detail. The cultural context and communicative function of language are discussed, highlighting the role of culture in language learning. Subsequently, general cultural teaching techniques that can be applied in foreign language education are presented. These techniques are designed to help language learners understand cultural contexts and integrate them into their language use. Finally, suggestions for activities on how these techniques can be utilized in teaching Arabic as a foreign language are provided. These suggestions aim to help Arabic learners use the language more effectively and in a manner that is appropriate to its cultural context.

Structured Abstract: The aim of this study is to demonstrate the importance and necessity of teaching culture in foreign language education. By emphasizing that language and culture cannot be considered separately, the

[*] Sorumlu Yazar: Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü
Corresponding Author: Research Assistant, Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Foreign Languages Education
ORCİD 0009-0005-7962-1735
mansur.mahmut@gazi.edu.tr
[**]Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü
Asst. Prof. Dr., Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Foreign Languages Education
ORCİD 0000-0002-2061-8057
aispir.ayse@gmail.com

Cite as/ Atıf: Mansur, M. & İspir Kurun, A. (2024). Yabancı dil öğretiminde kültür öğretimi ve Arapça öğretiminde kültür öğretimine yönelik etkinlik önerileri. *Turkish Studies - Language*, *19*(Ö1), 243-256. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.78311
Received/Geliş: 13 September/Eylül 2024
Accepted/Kabul: 25 November/Kasım 2024
Published/Yayın: 30 November/Kasım 2024

Checked by plagiarism software

CC BY NC

study draws attention to the significance of providing cultural knowledge in language teaching. Additionally, the study examines which techniques can be used for teaching culture in the context of teaching Arabic as a foreign language and provides examples of activities for the implementation of these techniques. This research seeks to answer crucial questions such as why cultural elements should not be overlooked in language teaching, the necessity of teaching culture in foreign language education, and which techniques can be effectively employed in culture teaching.

Language is regarded as not merely a means of communication but also as a structure that transmits a society's history, culture, and values from generation to generation. In this context, the relationship between language and culture plays a pivotal role, supporting both the mental and emotional development of individuals while also contributing to the overall advancement of societies. Culture, in this study, is defined as the entirety of material and spiritual values that constitute the identity of a society, and language plays a fundamental role in the transmission of these values. The connections between language, culture, and thought are particularly strong, and it is argued that it is impossible to fully understand a language without recognizing the culture and thought patterns of its society.

This conection is especially evident in the use of proverbs, idioms, everyday expressions, and cultural practices. Such as greetings, congratulations, and expressions of emotions like anger, joy, or excitement. These elements, along with the most renowned literary works in a language, are rich in cultural content. Without these cultural components, it becomes challenging to speak the language correctly or even to pronounce its emphasis and intonations accurately. Over time, the importance of teaching culture has become increasingly recognized, especially alongside the communicative approach in foreign language teaching. It has been understood that teaching cultural skills is just as necessary as teaching other core language skills such as listening, speaking, reading, and writing.

Furthermore, this study highlights the characteristics of culture, emphasizing that culture is an acquired, human-specific, variable, relative, complex, holistic, and continuously interactive structure. It is noted that international organizations related to foreign language teaching, such as the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) and the American Council on the Teaching of Foreign Languages (ACTFL), include cultural knowledge among the key goals set for different language proficiency levels. This inclusion underscores the growing recognition of the importance of culture in language education. In the context of cultural teaching, various techniques can be employed. Techniques dominated by an informative approach, such as the teacher providing students with detailed information about the target culture or reading passages that introduce aspects of the target culture, can be quite effective. However, the study also emphasizes the significance of constructivist approaches, where students are given opportunities to interact more directly with the target culture. Such techniques might include visiting a place related to the target culture, discussing or enacting a social phenomenon pertinent to that culture, inviting a speaker who is a native or expert in the target culture, examining authentic cultural documents, or even celebrating cultural holidays and traditions within the classroom setting. These approaches are believed to provide students with a deeper, more immersive understanding of the culture that the language they are learning is rooted in (as cited in el-Hadeki, 2017, from Crawford-Lange & Lange, 1987; el-Hadekî, 2017; Kirkebæk & Jensen, 2013; Zayiğ, 2020).

This study was designed as a qualitative research project, with the qualitative research method being chosen for its suitability in thoroughly examining the intricate relationships between language and culture. The objective was to develop a comprehensive understanding of the role of culture in foreign language teaching. Qualitative research is recognized for its flexibility and exploratory nature, allowing for an in-depth analysis and understanding of specific phenomena or concepts. In the context of this study, the qualitative approach enabled a detailed exploration of how cultural elements can and should be integrated into the teaching of Arabic as a foreign language.

In conclusion, the findings of this study emphasize the strong and inseparable ties between language and culture, and their critical role in effective language teaching. Language, as this study has shown, functions not only as a tool for communication but also as a vital means for the transmission and dissemination of cultural values, norms, and traditions. The study argues that language teaching should not be limited to the teaching of grammar and vocabulary alone. Instead, it should also include an understanding of the social norms, values, beliefs, and symbols of the society in which the language is used. Therefore, cultural teaching should be considered an integral and indispensable part of the language learning process. The research provides convincing information on the importance of cultural context in language teaching, as well as suggestions for

activities that aim to effectively integrate culture teaching into foreign language curriculum in the context of teaching Arabic as a foreign language.

Keywords: Arabic languagei, Language, communication, culture, cultural elements, teaching culture, foreign language teaching

Öz: Toplumu oluşturan bireyler, dil aracılığıyla iletişim kurarak kültürlerini inşa ederler. Toplum içindeki iletişimi sağlayan en önemli araç ise dildir. Dil, bir yandan kültürün oluşmasını sağlarken, diğer yandan da kültürün özelliklerinden derinlemesine etkilenir. Bu nedenle dil ve kültür, birbirinden bağımsız düşünülemez. Bir toplumun dilini öğrenmek isteyen bireylerin, o toplumun kültürel yapısını ve değerlerini tanımadan dili tam anlamıyla öğrenmeleri mümkün değildir. Dilin, o topluma ait kültürel bağlamlardan kopuk bir şekilde öğretilmesi, dilin etkili bir şekilde anlaşılmasını ve kullanılmasını zorlaştırır. Bu bakış açısıyla, yabancı dil öğretiminde kültür becerisinin öğretilmesi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Özellikle iletişimsel yaklaşım, yabancı dil öğretiminde hedef dilin kültürel bağlamının öğretilmesi gerektiğini savunur. İletişimsel yaklaşım, dilin yalnızca bir iletişim aracı olmadığını, aynı zamanda o dilin konuşulduğu toplumun duygusal tepkilerini, sosyal normlarını ve kültürel ritüellerini de yansıttığını öne sürer. Bir dilin konuşanlarının farklı durumlara verdikleri duygusal tepkiler, o toplumun önemli gün ve bayramlarda gerçekleştirdiği etkinlikler, günlük yaşamda tercih edilen genel giyim tarzları ve damak zevkleri gibi kültürel unsurların öğretilmesi, yabancı dilin daha etkili bir şekilde öğrenilmesi ve kullanılması için kritik öneme sahiptir. Bu çalışmada, ilk olarak dil, iletişim ve kültür kavramlarına detaylı bir şekilde değinilmiştir. Dilin kültürel bağlamı ve iletişimsel işlevi ele alınarak, dil öğreniminde kültürün rolü vurgulanmıştır. Ardından, yabancı dil öğretiminde kullanılabilecek genel kültür öğretim tekniklerine yer verilmiştir. Bu teknikler, dil öğrenenlerin kültürel bağlamları anlamalarını ve bu bağlamları dil kullanımlarına entegre etmelerini sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Son olarak, bu tekniklerin Arapçanın yabancı dil olarak öğretiminde nasıl kullanılabileceğine dair etkinlik önerileri sunulmuştur. Bu öneriler, Arapça öğrenenlerin dili daha etkili ve kültürel bağlamına uygun bir şekilde kullanmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arap dili, Dil, iletişim, kültür, kültürel öğeler, kültür öğretimi, yabancı dil öğretimi

Giriş

Yabancı dil öğretimi ve öğrenimi, uygulamalı dilbilim alanının temel konularından biri olmasının yanı sıra çağımızda diğer toplumlarla iletişim kurmak, onların kültürünü tanımak ve farklı coğrafyalardaki bilimsel ilerlemeleri öğrenebilmek için zorunlu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacın fark edilmesiyle beraber bu alanda yapılan çalışmalar artmış ve zamanla ortaya farklı yabancı dil öğrenim ve öğretim yaklaşımları çıkmıştır. Bu yaklaşım ve yöntemlerin farklılaşmasındaki temel sebep, aslında insanın yabancı bir dili nasıl öğrendiği ve yabancı dil öğretiminin amaçlarının ne olduğu sorularında gizlidir.

Klasik dil öğretim anlayışının hâkim olduğu dönemde yabancı dil öğretiminin genel amacı dönemin önemli eserlerini çözümlemek, bunlar üzerinde çalışmaktı. Bunun için hedef dilin yapısal kurallarına ve kelimelerin yer aldıkları dilsel bağlama odaklanılmaktaydı. Bu amaçlar için Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi elverişli bir yöntemdi. İletişimsel yaklaşımın hâkim olmasıyla beraber hem yazılı hem sözlü iletişimde ihtiyaç duyulan tüm dil becerilerine odaklanıldı (Richards & Rodgers, 2001, s.153). Önceden ihmal edilen dinleme konuşma gibi dil becerilerinin öğretilmesini hedefleyen yabancı dil öğretim yöntemleri ortaya çıktı. İşitsel-dilsel yöntem, iletişimsel yöntem gibi yabancı dil öğretim yöntemleri yazılı metni çözümlemekten çok sözlü iletişime önem veren yöntemlerdendir. Bilhassa iletişimsel yöntem, dil, sosyal bağlamında nasıl kullanılıyorsa sınıfta da o şekilde öğretilmesine önem veren bir yöntemdir (Gilmore, 2007, s. 97). Nitekim alıcı konumda olunan okuma ve dinleme becerileri ile üretici konumda olunan konuşma ve yazma becerileri bir bozuk paranın iki yüzü gibidir, birbirinden ayrı düşünülemez (Gower & Phillips, 2005, s. 85).

İletişimsel yöntemin gerçek hayattaki iletişimi sınıfa aktarabilme başarısı hedef dilin kültürünü ne kadar aktarabildiğiyle doğru orantılıdır. Yabancı dil öğretiminde temel dil becerileri olarak anılan dinleme, konuşma, okuma, yazma gibi becerilerin yanı sıra kelime bilgisi, dilbilgisi, kültür bilgisi gibi diğer dil becerileri de çalışılmaya başlanmıştır. Kültür ve dil birbirinden ayrı düşünülemez. Öyle ki "Kültürsüz dil öğretimi ruhsuz bedene benzer." sözü kültür bilgisi verilmeden, anlatılmadan yapılan bir yabancı dil öğretiminin tam anlamıyla başarılı olamayacağını veciz bir şekilde anlatmaktadır (Crawford-Lange & Lange, 1987, s. 258; el-Hadekî, 2017; s. 384).

Bu çalışma nitel bir çalışmadır. İlgili literatür incelenerek teorik çerçeve oluşturulmuştur. Çalışmada ilk olarak dil, iletişim ve kültür kavramlarına değinilmiştir. Ardından yabancı dil öğretiminde kültür öğretiminin gerekliliği, kültür öğretiminde hangi tekniklerin kullanılabileceği gibi sorulara yanıt aranmıştır. Son bölümde ise bahsi geçen kültür öğretim tekniklerinin Arapçanın yabancı dil olarak öğretiminde uygulanmasına yönelik etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

Dil

İnsan, sosyal bir varlıktır ve doğduğu andan itibaren yaşadığı toplumla iletişim kurma ihtiyacı taşır. Bu ihtiyaç karşılanmadığında kişi kendini eksiz ve çaresiz hissedebilir (Kurt, 2021, s. 1). Dil, insanın bu iletişim ihtiyacını karşılayabilmesi, duygu ve düşüncelerini diğer insanlara aktarabilmesi için en temel araçtır. Ergin'e göre dil, "bireyler arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir vasıta, kendisine mahsus kuralları olan ve ancak bu kurallar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir" (Ergin, 1980, s. 1). İbni Cinni'ye göre (2008, s. 15) dil, "her toplumun maksatlarını kendisiyle ifade ettikleri seslerdir". Dil, insanların düşüncelerini ve duygularını ifade etmek için kullandıkları sesli işaretler sistemi olarak tanımlanabilir. Elle, başla, gözle, kaşla işaretler yaparak da bazı duygularımızı, düşünce ve dileklerimizi anlatırız, ancak en etkili ifade aracımız dilimizdir. Konuşma, insanı hayvandan ayıran bir yetidir ve düşünce ile duygunun en mükemmel anlatım vasıtası olarak kabul edilir. Dil ile düşünce arasındaki bağ, dilin düşüncenin bir aracı olarak konuşmayı oluşturduğunu gösterir. Dil sayesinde duygu ve düşüncelerimiz ifade edilir ve gelişir; dil olmasaydı, insan toplulukları ilerlemez ve medeniyetler oluşturamazdı. Dolayısıyla, dil, insanın zihinsel ve duygusal gelişimini desteklerken aynı zamanda toplumların ilerlemesine de katkıda bulunur (Banguoğlu, 1998, s. 3).

Dil, iletişimin anahtardır. Belirli kurallara sahip bir iletişim aracıdır. Dil, toplumların tarihini, kültürünü ve değerlerini kuşaktan kuşağa aktaran bir araç olmasının yanı sıra insanın tarih boyunca elde ettiği uygarlık, kültür, edebiyat, sanat ve müzik gibi başarılarının temelinde dil yatmaktadır. Dil, bilimden sanata, teknikten edebiyata kadar insanın her alandaki ilerlemesini mümkün kılmaktadır. İnsanın varoluşu, dil aracılığıyla zenginleşir ve gelişir; bu yolla ortaya çıkan bilgi ve yetenekler, insanlık tarihinde derin izler bırakabilmektedir (İpek, 2015, s. 33-34).

Kültür

Kültür: "Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünüdür" (TDK, 2024).

"Kültür, bir toplumu diğerlerinden ayıran, onun kimliğini oluşturan, sanatı, inançları, örf ve adetleri gibi maddi ve manevi değerlerin bütünüdür; toplumda birlik, dayanışma ve düzen sağlar'' (Kültür Bakanlığı. 2024). Ayrıca UNESCO tarafından düzenlenen Dünya Kültür Politikaları Konferansı Sonuç Bildirgesi'nde yer alan kültür tanımına göre "Kültür, bir toplumu ya da toplumsal bir grubu tanımlayan belirgin maddi, manevi, zihinsel ve duygusal özelliklerin bileşiminden oluşan bir bütün ve sadece bilim ve edebiyatı değil, aynı zamanda yaşam biçimlerini, insanın temel haklarını, değer yargılarını, geleneklerini ve inançlarını da kapsayan bir olgudur" (UNESCO, 1982).

Kültürün Özellikleri

Kültür edinilir: Bir insan bir topluma katıldığında, o toplumun kültürünü öğrenebilir ve onunla etkileşime geçebilir. İnsan doğduğunda kültürel bilgiye sahip olarak doğmamaktadır. Çünkü kültür, doğuştan sahip olunan bir özellik değil, zamanla kazanılan bir deneyimdir. Birey, büyüdükçe ve geliştikçe toplumunun alışkanlıklarını ve değerlerini benimser. Bu süreç, belirli bir süre yaşadıktan sonra belirginleşir. Ayrıca, bir insan diğer bireylerle veya farklı toplumlarla etkileşimde bulunarak yeni kültürler de öğrenebilir. Dolayısıyla, kültür, bireyin yaşadığı toplum aracılığıyla edindiği bir niteliktir (Ali, 2022).

Kültür insana aittir: İnsanı diğer yaratıklardan ayıran özellik akıl ve düşünme yeteneğidir; bu yetenekler sayesinde insan, hayatındaki sorunları aşabilmiş ve semboller kullanarak diğer insanlarla iletişim kurabilmiştir. Ayrıca, önceki nesillerin deneyimlerinden faydalanmıştır (el-Ğâli & Abdulhamîd, 1991). Bu bağlamda, kültür insanı diğer varlıklardan farklı kılan bir özelliktir.

Kültür değişkendir: Kültür, değişime açık bir nitelik taşır. Kültür, değişken ve dinamiktir. Toplumun içinde yaşadığı dönemin genel seyri ve bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda değişip dönüşebilecek bir yapısı vardır. "Kültürü değişen bir toplumun dili, düşüncesi, töresi, göreneği de değişir" (Akarsu, 1998, s. 88-89). Bu özellik, öncekilerle bağlantılıdır. Kültür edinilmiş bir şey olduğundan, nesilden nesile değişiklik gösterir. Her nesil kültüre yeni unsurlar ekler ve bazılarını çıkarır. Ancak değişim hızı kültürel öğelere göre farklılık gösterir. Maddi unsurlar (aletler, cihazlar, yaşam araçları) hızlı bir şekilde değişirken, maddi olmayan unsurlar (değerler, alışkanlıklar, gelenekler) daha yavaş değişir (Ali, 2022).

Kültür göreceli dir: Kültür, her toplumun değerlerini, inançlarını ve geleneklerini yansıtır. Bir toplumda kabul edilebilir olan bir şey, başka bir toplumda farklı bir şekilde değerlendirilebilir. Bu, kültürel arka planlar ve gelenekler arasındaki farklardan kaynaklanır.

Kültür karışık bir yapıdır: Kültür, kuşaklardan miras kalan geniş ve karmaşık bir unsur grubunu içerir. Karmaşıklık, sadece toplumsal kültürel unsurların birleşimiyle sınırlı kalmaz, aynı zamanda her bireysel kültürel unsuru da kapsar. Sosyal değerler, bireylerin hayatında derin bir şekilde iç içe geçmiş olabilir, bu da unsurları birbirinden ayırmayı zorlaştırır. Örneğin, sosyal değerler, gelenekler ve dini inançlar belirli bir davranış biçiminde iç içe geçmiş olabilir ve birini anlamak, diğerlerini göz önünde bulundurmadan zor olabilir. Bu iç içe geçmişlik, kültürün çeşitli yönleri arasındaki bağlılık ve karmaşıklığı yansıtır.

Kültür bir bütündür: Kültür, sadece birbirinden bağımsız unsurlardan oluşmaz; aksine, bir ip üzerinde dizili boncuklar gibi, tüm unsurlar arasında sıkı bir bağlantı bulunur. Her kültürel unsur, diğerleriyle etkileşim içindedir (Tu'ayme, 1986).

Kültür sürekli bir etkileşim içindedir: Kültürün unsurları birbirinden bağımsız olarak çalışmaz; her bir unsur, diğer unsurlardan etkilenir. Eğer kültürün bir unsuru değişirse, diğer unsurlar da bundan etkilenir. 'Kültür dinamik ve sabit olmayan bir süreçtir ve kültürün herhangi bir yönündeki değişiklik, kültürün tüm bileşenlerini etkiler (el-Hadekî, 2017).

Kültürün Öğeleri

Kültür, dört temel öğeden oluşur: normlar, değerler, inançlar ve semboller. Kültür kavramı geniş bir şekilde ayrıntılandırılmış olsa da temelde değişmemiştir (Akt. Peterson, 1979).

Normlar: Kültürel çeşitlilik, davranışa ilişkin normlar, standartlar ve beklentiler açısından büyük bir farklılık gösterir. Normlar genellikle iki ana kategoride sınıflandırılır: resmi normlar ve gayri resmi normlar. Resmi normlar, toplumda en yüksek öneme sahip olan ve genellikle "mores" (MOOR-ayz) ve yasalar olarak adlandırılan davranış standartlarını ifade eder. Bu normlar, toplumun temel değerlerini ve düzenini korumaya yönelik olarak belirlenmiştir. Gayri resmi normlar ise, halk

deyimleri ve gelenekler olarak bilinir ve daha az kritik öneme sahip olmasına rağmen, bireylerin davranışlarını şekillendiren standartlardır. Bu normlar, sosyal etkileşimlerde rehberlik sağlar ve genellikle toplumsal uyumu destekler. Örneğin, masa adabı gibi gayri resmi normlar günlük yaşamda yaygın olarak uygulanır; benzer şekilde, bir kasiyerle etkileşim ve asansörde davranış gibi durumlar da bu tür normlara örnek teşkil eder (Minnesota, T.Y).

Değerler: Değerler, neyin iyi ya da kötü olduğuna dair yapılan yargılara dayanır. Bu değerler kişisel zevk ve tercihlere dayalı olmayıp, bireylerin çevresiyle olan ilişkilerine dair daha sistematik ve açık fikirler temelinde şekillenir. Değerler, subjektif yargılar (tutumlar) ve davranışlar aracılığıyla ifade edilir. Değerler ile normlar arasında önemli bir fark bulunmaktadır: Normlar sosyal geleneklerdir ve nihayetinde değerlere dayanırlar, ancak belirli bir bağlamda kesin bir şekilde tanımlanırlar. Ahlaki değerler, belirli bir davranış türünün ahlaki doğruluğu veya yanlışlığına olan inançları ifade eder ve bu değerler de bağlam içinde anlam kazanmaktadır. Değerlerin soyut doğası ve bağlam içindeki farklı yorumlanabilirliği, değerler hakkında düşünmeyi karmaşık hale getirir. Soyut düzeyde insanlar değerlerin öneminde hemfikir olabilir, ancak somut uygulamalarda neyin adil olduğu konusunda farklı görüşler ortaya çıkabilir (Vedder & Veugelers, 2003).

İnançlar: İnanç ve din, kültürün temel bileşenlerden biridir. Kültürel şekillenme ve yönlendirme üzerinde derin etkiler yapar. Din ve inançlar, yalnızca kültürel normları ve değerleri belirlemekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal yapıları ve bireyler arası ilişkileri de dönüştürür. Din, bir topluluğun ortak inançları ve uygulamaları yoluyla kültürel kimliği güçlendirir ve toplumsal dayanışmayı destekler. Din ve inançlar, toplumu oluşturan bireylerin ortak değerler etrafında bir araya gelmelerini sağlar ve bu süreçte benzer düşünce ve davranış biçimlerini benimsemelerine yardımcı olur. İnanç birliği olmadan, kültürel olarak insanları bir araya getirme çabaları etkisiz kalır ve boş bir çaba olarak görülür (Tanrıverdi, 2018). Dolayısıyla, inanç birliğinden doğan uyum, toplumu bir arada tutan temel bağdır (Eliot, 1981).

Semboller: Her kültür, başka şeyler için bir anlam ifade eden ve genellikle çeşitli tepkiler ve duygular uyandıran sembollerle doludur. Bazı semboller gerçekte bir tür sözsüz iletişim şeklindeyken, diğer semboller ise maddi nesnelerdir (Minnesota, T.Y). Semboller, belirli anlamları olan ve aynı kültürel bağlamda tanınabilen kelimeler, jestler, resimler veya nesneler olarak tanımlanabilir (Kartarı, 2016, s. 95). Bir kültür grubuna ait semboller, zamanla diğer kültürlerin üyeleri tarafından da benimsenebilir ve taklit edilebilir (Hofstede, 2001, s. 10).

Dil ve Kültür İlişkisi

Dil, kültürün bir aynasıdır. Her dil, kendi kültürünü yansıtarak konuşmalarda ve yazışmalarda kültürel unsurları ortaya koyar. İnsanlar, günlük yaşamlarında hiç fark etmeden dil aracılığıyla kültüre ait çeşitli ögeleri paylaşır ve aktarırlar. Bu nedenle, bir dilin kullanımı, o dilin konuşulduğu toplumun değerlerini, geleneklerini ve düşünme biçimlerini yansıtır. Dil, sadece bir iletişim aracı değil, aynı zamanda bir kültürün derinliklerine inen ve onu anlamamıza yardımcı olan bir kapıdır.

Dil ile kültür ve dil ile düşünce arasındaki ilişkiyi ayırmak mümkün değildir, çünkü bu unsurlar birbirini karşılıklı olarak etkiler. Düşünce, bireylerin düşüncelerini ve kavramlarını ifade etme şekliyle dilden etkilenir ve bu etki, dilin ait olduğu kültür tarafından da etkilenir. Bu nedenle, dil, düşünce ve kültür arasında kesin bir ayrım yapmak imkansızdır. Dil, düşünceyi, toplumu, dini yönelimi, gelenekleri ve görenekleri yansıtır. Tüm bu unsurlar, dil üzerinde çeşitli şekillerde etkili olur; bunlar arasında kurallar, sesler ve anlamlar bulunur (Doğru, 1996).

Humboldt, bir ulusun dilinin o ulusun kültürünü ve dünya görüşünü yansıtacağını ileri sürmüştür. Dilin, bir ulusun ruhunun dışa yansıması olduğunu belirten Humboldt, "ulusun dili ruhudur, ruhu da dili" şeklinde ifade etmiştir. Ona göre, diller uluslarla birlikte gelişir ve ulusların manevi özelliklerinden oluşur (Akarsu, 1998). Halliday (1978), göre dil, kültürün barındırıldığı bir

"sosyal gösterge" olarak tanımlar ve her dilin, konuşulduğu toplumun yaşam tarzı ve düşünme biçimini yansıttığını ifade eder. "Fransızlar hangi durumlarda nasıl konuşur", "İngilizler hangi bağlamlarda ne düşünür" ve "Almanlar hangi durumlardaki tepkilerini nasıl gösterir" gibi konular, yalnızca o ülkenin kültürü ile ilişkilidir. Bu nedenle, bu tür ifadelerin öğrenilmesi, ilgili ülkenin kültürünü öğrenmeyi de zorunlu kılar.

Kültür Öğretimine Giriş

Dil, toplumsal etkileşimlerin bir sonucu olarak ortaya çıkar; bu yüzden bir dili öğrenmek, o dilin kültürünü anlamadan mümkün değildir. (Dema & Moeller, 2012) Konuşma, sessizlik, hareket, işaret, sembol, gülüş ve ağlama gibi davranışlar kültürle yakından ilişkilidir. Şakalar, fıkralar, taziye törenleri, yas kıyafetleri ve düğün gelenekleri gibi unsurlar, kültürel arka planla ayrılmaz bir şekilde bağlıdır. Kültür bu unsurlardan çıkarıldığında, anlamak güçleşir ve sadece anlamsız harfler kalır (el-Hadekî, 2017).

Kültür öğretimi, uzun yıllardır eğitim programlarında ve Avrupa Ortak Başvuru Metni (CEFR) ile ACTFL gibi dil standartlarında vurgulanan önemli bir alt beceridir. Bu belgeler, dil öğretiminin sadece dil bilgisi ve iletişim becerileriyle sınırlı kalmayıp, aynı zamanda kültürel anlayışı da geliştirmesi gerektiğine işaret eder.

19. yüzyılın ikinci yarısında, Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi ile eşzamanlı olarak, alternatif dil öğretim yöntemleri ve kültür anlayışlarında yeni yaklaşımlar gelişmeye başladı (Saluuver, 2004). Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde, sözlü, doğal ve doğrudan yöntemlerin çeşitli versiyonları ortaya çıktı. Bu yöntemlerin hepsi sözlü olarak vurgulandı ve kültürel bir yaşam biçimi olarak görüldü (Larsen, 2000). Günümüzde yabancı dil öğretiminin temel amaçlarından biri, öğrencilerin "dilsel ve kültürel sınırlar arasında birbirleriyle iletişim kurma" yeteneğini geliştirmektir (CEF, 2001, s. 3). Bundan dolayı kültürü öğretmeden iletişimi öğretmek "hayatta kalma ve rutin işlemler" için yeterli olabilir (Byram 1989, s. 40-41), ancak kültürel farkındalık ve anlayış olmadan iletişimsel yeterlilik eksik kalacaktır.

Kültür Öğretimin Hedefleri

Avrupa Ortak Başvuru Metni dil öğreniminin hedefleri arasında, "hayatta derin ve kapsamlı bir anlayış bağı oluşturmak ve diğer toplumların kültürel mirasları hakkında düşünme yeteneği geliştirmek" yer almaktadır (CEF, 2001). Bu yaklaşım, bireylerin farklı kültürel perspektifleri kavrayarak daha geniş bir dünya görüşü edinmelerine ve kültürel çeşitliliğe daha derin bir saygı geliştirmelerine olanak tanır.

Kültür öğretiminin hedefleri şu şekilde özetlenebilir:

Kültürel Farkındalık: Öğrencilerin farklı kültürlerin değerlerini, inançlarını ve yaşam tarzlarını öğrenmelerini sağlayarak kültürel çeşitliliği anlamalarına yardımcı olmak.

Empati ve Saygı: Diğer kültürlerle ilgili duyarlılık ve saygı geliştirerek, öğrencilerin farklı kültürlerden gelen insanlarla daha etkili bir şekilde iletişim kurmalarını sağlamak.

İletişim Becerilerini Geliştirme: Kültürel bağlamda dil kullanımını öğretmek, böylece öğrencilerin uluslararası ve çok kültürlü ortamlarda etkili bir iletişim kurabilmelerini sağlamak.

Önyargıların Azaltılması: Kültürel önyargılara karşı bilinçlenmeyi teşvik ederek, öğrencilerin daha açık fikirli ve anlayışlı bireyler olmalarını sağlamak.

Kültürel Bilgi: Farklı kültürlerin geleneklerini, tarihlerini ve sosyal normlarını öğrenerek kültürel bilgi birikimini artırmak.

Kültür Öğretim Teknikleri

Dil, bir toplumun bireylerinin birbirine duygu ve düşüncelerini aktarması, günlük yaşamdaki iletişimi sağlamaları ve ortaya koydukları somut veya soyut her birikimi ve medeniyetin inşasına katkılarını gelecek nesillere aktarmaları için bir araçtır. Dolayısıyla bir toplumun sevinç ve hüzün kaynaklarını, hangi yemek, müzik veya giyim tarzından hoşlandığını, o toplumun kutsal saydıklarını veya tabulaştırdıklarını, tarihinde yaşadığı önemli olayları ve evrensel kültüre sunduğu katkıları bilmeden dilini öğrenmek güçtür (el-Hadekî, 2017). Çünkü dil bizzat o pratiklerin ve sürecin içerisinde icra edilmektedir. Bu nedenle dil sınıflarında hedef kültür bilgisi de öğretilmelidir.

Genel olarak kültür öğretiminde iki türlü yaklaşımdan söz edilebilir: İlki, öğretmen veya ders kitabı aracılığıyla hedef kültür hakkında direkt bilgi verilmesine dayanan bilgilendirici yaklaşımdır. Diğeri ise öğrencilerin hedef kültüre dair bir olguyu deneyimlemesi, bir sosyal problemi tartışması veyahut bir bayramın kutlanması gibi etkinliklerle öğrencinin hedef kültürle etkileşimde bulunmasını öngören yapılandırmacı yaklaşımdır (Kirkebæk & Jensen, 2013'ten akt. el-Hadekî, 2017, s. 401). Hedef kültürün öğretiminde kullanılabilecek bazı teknikler ise şu şekilde özetlenebilir:

Otantik materyal kullanımı: Otantik materyaller anadil konuşucuları için üretilirler ve o toplumun kültürel özelliklerini yansıtırlar. Morrow (1977, s. 3) otantik bir metni, "gerçek bir konuşmacı veya yazar tarafından gerçek bir dinleyici için ve gerçek bir mesajı iletmek üzere üretilmiş gerçek dil uzantısı" olarak tanımlamaktadır. Bu tanımdan yola çıkarak reklamlar, diziler, çizgi filmler, karikatürler, haberler vb. tüm yazılı ve sözlü medya ürünleri, hatta sosyal medya paylaşımları dil sınıfları için otantik materyal olarak kullanılabilirler. Bunların yanı sıra bir afiş, poster, restoran menüsü, sinema veya taşıt bileti vb. otantik materyallerden de derste faydalanılabilir.

Kutlama ve yas günleri (el-Hadekî, 2017, s. 402) Her toplumun kendi tarihinde önemli saydığı milli günleri ve bayramları, kendi inançlarına binaen kutladığı dini gün ve bayramları vardır. Bunun yanı sıra evlilik, mezuniyet, doğum, baharın gelişi, galibiyet gibi önemli olaylar kutlanırken; hastalık, ölüm, yenilgi, büyük afetlerde de yas süreci yaşanır. Bu tarz törenler toplumun kültürünün önemli bir parçasıdır. Yabancı dil derslerinde bunların nedenlerine, sürecin nasıl olduğuna ve iki kültürdeki yani hedef kültür ile öğrencilerin kendi kültüründeki kutlama ve yas günlerindeki yapılan faaliyetlerin farklılıklarına değinilebilir.

Edebi metin kullanımı: Edebi metinler, bir toplumun edebiyatçıları tarafından o toplumun duygularını bize usta bir dil kullanımıyla anlatırlar. Geneli dil öğretim kaygısı olmadan ana dil konuşucuları için üretildiği için aynı zamanda otantik materyallerdir. Aynı zamanda bazıları toplumunun sınırlarına aşarak dünyaya mal olmuş, farklı kültürlerde hayat bulmuştur. Yabancı dil sınıflarında hedef kültürü tanımaya olanak sağlayacak bu metinlere yer verilebilir ve öğrencilerin edebiyatçıyı tanıyıp tanımadığı, kendi dillerinin edebiyatında benzer eserlerin olup olmadığı tartışılabilir.

Deneme ve rol oynama tekniği (el-Hadekî, 2017, s. 403-405) Hedef kültüre ait yemekler, kıyafetler, günlük yaşamda kullanılan araçlar veya günlük yaşam pratikleri denenebilir. Hatta bunlar kullanılarak garson-müşteri, doktor-hasta, anne-çocuk gibi roller dağıtılarak bazı günlük yaşam pratikleri canlandırılabilir. Rol oynama öncesinde öğrencilerden toplumsal rollere dair araştırma yapmaları istenebilir.

Atasözü ve deyimlerin kullanımı: Atasözü ve deyimler, yoğun kültürel içerikli dil yapılarıdır. Sözde tasarruf sağladıkları ve meramın etkileyici bir şekilde anlatılmasına olanak sağlarlar. Bir yabancı dili anadil yetkinliğine yakın bir şekilde öğrenmiş olanlar dilsel bağlamda bir atasözü ve deyim gördüklerinde doğru bir şekilde anlayabilirler ve konuşmalarında, yazılarında atasözü ve deyimleri yerli yerinde kullanabilirler. Dolayısıyla yabancı dil öğretim derslerinde atasözü ve deyimlerin öğretimine yer verilmelidir. Bu süreçte öğrencilerin kendi kültüründe benzer dil kullanımı varsa veya aynı durumu anlatan farklı bir ifade bulunuyorsa bu kullanımlara da değinilebilir.

Atasözleri ve deyimlerin yanı sıra günlük selamlaşma ifadeleri, dua ve beddualar, kutlama ve taziye ifadeleri gibi dilsel yapılar da yoğun kültürel içeriğe sahiptir (Zayiğ, 2020). Bunlar anlatılırken hikayelerine ve alt yapılarına değinmek öğrenciler için dikkat çekici olacaktır.

Saha ziyaretleri (el-Hadekî, 2017, s. 402) Bazı kültürel öğeler imkân varsa yerinde gözlemlenebilir. Örneğin o kültürün yaşandığı bir ev ziyaret edilebilir. Nitekim aile toplumun çekirdeğidir. Bu şekilde aile bireylerinin birbirine hitap ve davranış şekli, ev eşyaları, evin yerleştirilme tarzı, sofra ve yemekleri vs. unsurları gözlemleme imkânı elde edilebilir. Bunun yanı sıra hedef dilin konuşulduğu ülkenin büyükelçilik vb. resmi makamları imkân dahilinde ziyaret edilebilir. Ayrıca hedef kültürün yoğunlukta olduğu çarşı veya sokaklara gezi düzenlenebilir.

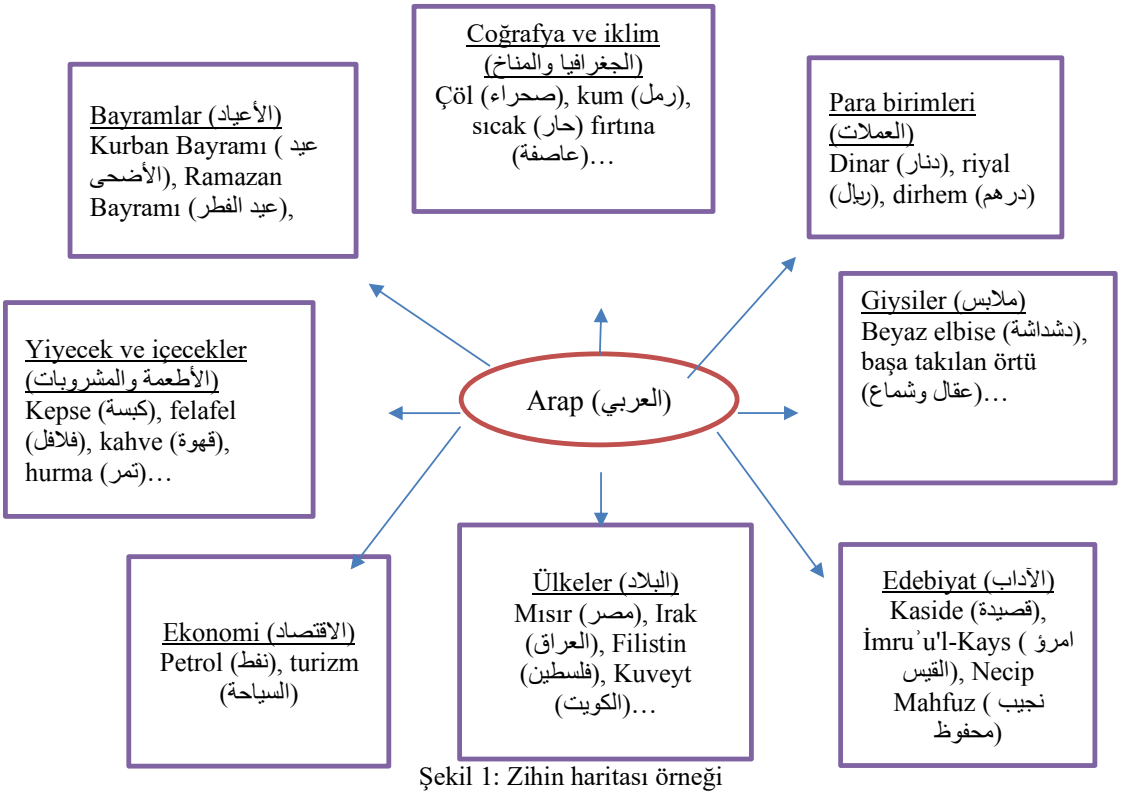
Tarihi, politik veya kişisel belgelerin incelenmesi (Crawford-Lange & Lange, 1987, s. 263) Yabancı dil derslerinde bir toplumun tarihine ışık tutmuş önemli belgelerden kesitlere, fotoğraflara yer verilebilir. Bu belgeler; arşivler, kütüphaneler veya internet yoluyla ulaşılabilecek resmî belgeler olabileceği gibi günlükler, aile albümleri, doğum-vefat belgeleri gibi kişiler belgeler de olabilir.

Konferans, seminer vb. etkinliklerin düzenlenmesi: Arapça sınıflarına Arap kültürüne dair bilgi vermesi üzerine Arap edebiyatı, tarihi vb. sosyal bilim alanlarında çalışan akademisyenler, Arap ülkelerinde diplomatlık vb. görevleri yürütmüş veya yürüten devlet görevlileri veya herhangi bir şekilde Arap kültürünü deneyimlemiş, öğrencilere Arap kültürünü anlatabilecek kişiler davet edilebilir (Zayiğ, 2020). Onlardan kendi albümlerini veya hatıralarını paylaşmaları da istenebilir. Bu şekilde öğrenciler, bizzat Arap kültüründen gelen veya o kültür ikliminde yaşamış kişilerden gerçek yaşam tecrübeleri dinleme imkânı elde edeceklerdir. Bu şekilde edinilen bilgiler, elbette ders kitaplarındaki teorik bilgilere göre daha dikkat çekici ve akılda kalıcı olacaktır.

Arapçanın Yabancı Dil Olarak Öğretimi Kapsamında Kültür Öğretiminde Uygulanabilecek Etkinlik Örnekleri

Arapça, Türkiye'de çeşitli eğitim kademelerinde uzun yıllar öğretimi yapılan yabancı dillerden biridir. Arap ülkeleri ile Türkiye arasındaki coğrafi, tarihi, siyasi bağlar Arapçanın öğretimi alanında yapılan çalışmaları da artırmıştır. Bir önceki bölümde bahsedilen kültür öğretim teknikleri Arapça öğretimine de çeşitli etkinlikler şeklinde uyarlanabilir. Öğretmen, bu teknikleri uygularken ve kullanacağı materyalleri seçerken öğrencilerin düzeylerini, bireysel ihtiyaçlarını, karakteristik özelliklerini, ders ve konu içeriğini, sınıfın fiziki koşullarını ve teknolojik imkanlarını göz önünde bulundurmalıdır (McDonough, Shaw & Masuhara, 2013). Aşağıda Arapça sınıflarında kültür öğretiminde uygulanabilecek bazı etkinlik önerileri yer almaktadır:

"Gözlerini kapat ve Arap kültürü denilince aklına gelen üç kelimeyi not et!" etkinliği: Bu etkinlik özellikle kültür öğretiminin başlangıcında öğrencilerin hedef kültüre dair önbilgileri hakkında öğretmenlere bilgi verecektir. Söylenen kelimeler aracılığıyla zihin haritaları oluşturulabilir. Zihin haritaları öğrencilerin hedef kültüre dair bilgilerini organize etmelerine ve bu bilgiler arasında bağ kurmalarına yardımcı olacaktır. Aşağıda örnek bir zihin haritası yer almaktadır:

Şekil 1: Zihin haritası örneği

Görsellerde kültürel izler bulma etkinliği: Öğrencilere çeşitli görseller sunularak bu görsellerdeki kültürel öğeleri bulmaları istenebilir. Görseller aracılığıyla öğrencilerin daha fazla duyusuna hitap edilir. Bu şekilde konu, onlar açısından daha dikkat çekici hale gelir ve öğrenmeleri daha kalıcı olur. Bu etkinlikte kullanılacak görsel, hedef kültüre ait bazı öğeler taşıyan herhangi bir fotoğraf olabileceği gibi, bir reklam afişi veya bir karikatür olabilir. Reklam ve karikatür görselleri, mesajını çarpıcı bir şekilde iletmeyi hedeflemektedir. Dolayısıyla öğrenciler açısından çok dikkat çekici olacaktır. Bunların yanı sıra ünlü ressamların Arap coğrafyasıyla alakalı tabloları da sınıfta incelenebilir. Bu görselleri sunduktan sonra içerisindeki Arap kültürüne dair insanların giyim tarzına, günlük yaşam objelerine, Arap coğrafyasına has doğa manzaralarına dikkat çekilebilir. Aşağıda Edwin Lord Weeks'in Arap coğrafyasıyla ilgili bir tablosu yer almaktadır:

Resim 1: The Departure of A Caravan From The Gate Of Shelah Morocco (Edwin Lord Weeks, 1880)

Tablo bir kervanın, Fas'ın, Şâle şehir kapısından ayrılışını anlatmaktadır. Şehir kapısının mimarisi, insanların kıyafetleri, seyahat etme şekilleri, binek hayvanları ve etraftaki bitki örtüsü dahil her detay, klasik Arap kültürü ve tarihine dair önemli semboller içermektedir. Öğrencilerimizle bunlar hakkında konuşarak modern Arap yaşamı hakkında kıyaslama yapmalarını isteyebiliriz. Örneğin Arapların günümüzde tercih ettiği kıyafetleri ve ulaşım, seyahat şekilleri hakkında karşılaştırma yaptırılabilir.

Arap coğrafyası konvoyu etkinliği: Bu etkinlik öğrencilerin Arap coğrafyasına dair bütün bilgilerini kullanabileceği, birbirlerinden yeni bilgiler öğrenebileceği bir etkinliktir. Sınıfta sekizer-onar öğrenciden oluşan gruplar oluşturulur. Birinci grubun ilk öğrencisi, bildiği bir Arap ülkesi veya Arap şehrinin adını söyleyerek yarışmayı başlatır. İkinci öğrenci onun söylediği ismin son harfiyle farklı bir Arap ülkesi veya şehri söyleyerek silsileyi devam ettirir. Sadece ülke veya şehir ismi değil, Arap coğrafyasında yer alan nehir, göl, dağ vb. coğrafi şekiller veya tarihi, turistik yer adları da kabul edilebilir. Bu şekilde konvoyun kaçıncı öğrenciye kadar ilerlediği not edilir. Öğrenciler hem eğlenecek hem de yeni duydukları isimleri sorgulayıp kontrol ederek öğreneceklerdir. Aşağıda konvoy örnekleri yer almaktadır:

مثال 1: بغداد – دمشق – القاهرة – تونس – سوريا...

مثال 2: بيروت – تونس – السودان- نيل – لبنان...

مثال 3: تدمور – الرباط – طرابلس – السعودية – تبوك – كركوك...

Bayramlaşma etkinliği: Dini bayramlar İslami kültürün bir parçası olmasının yanı sıra Arap kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir. Nitekim İslam'ı benimsemiş bütün toplumlar, dini bayramları kutlarken kendi kültürlerinden bazı özellikler katmışlardır. Dolayısıyla Arap toplumlarının bayram kutlamalarında onların yerel kültürlerine has izler de görmek mümkündür. Örneğin bayramlarda yapılan tatlı, içecek tarzı ikramlıklar, çocuklara sunulan hediyeler, ev ve sokak süslemeleri, bayramlarda giyilen kıyafetler, ziyaretleşme usulleri vb. gibi hususlarda bu izleri görmek mümkündür. Öğretmenler de bayram tarihlerine yakın bir zaman diliminde, sınıflarında bayram ritüellerine yer verebilir. Bu etkinlik öncesi sınıfında o kültürde doğmuş veya yaşamış öğrencileri varsa onların kısaca tecrübelerini anlatmalarını isteyebilir. Arap kültüründeki bayram kutlamalarına dair video izletebilir. İmkân dahilinde sınıfını bayrama özgü objelerle süsleyerek

çeşitli ikramlar sunabilir. Son olarak öğrenciler aralarında bayram ritüellerini gerçekleştirerek bayramlaşabilirler.

Sonuç

Çalışmamızda, dil ve kültür arasındaki güçlü bağlara odaklanarak, dilin yalnızca bir iletişim aracı olmanın ötesinde, kültürün taşıyıcısı ve yayılmasını sağlayan temel bir unsur olduğu vurgulanmıştır. Dil, bir toplumun kültürel değerlerini, normlarını ve geleneklerini yansıtan bir pencere işlevi görmekte, bu sayede o toplumun kimliğini ve dünya görüşünü de şekillendirmektedir. Bu nedenle, dil öğrenme sürecinde kültürel unsurların entegre edilmesi, dilin anlamını ve kullanımını derinleştirmek açısından kritik bir öneme sahiptir.

Kültür öğretiminin önemine değinilen çalışmamızda, dil öğretiminin yalnızca kelime bilgisi ve dilbilgisi gibi teknik bilgilerle sınırlı kalmaması gerektiği belirtilmiştir. Dil eğitiminin, öğrencilerin dilin kullanıldığı toplumun sosyal normlarını, değerlerini, inançlarını ve sembollerini anlamalarını da içermesi gerektiği düşünülmektedir. Bu bağlamda, kültür öğretimi, dil öğrenme sürecinin vazgeçilmez bir parçası olarak ele alınmalıdır.

Dil öğretimi tarih boyunca çeşitli metotlarla gelişim göstermiş ve bu süreçte kültür öğretimi de önemli bir yer edinmiştir. Çalışmamızda, kültür öğretiminin dil sınıflarına entegre edilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. "Kültürsüz dil öğretimi ruhsuz bedene benzer" (Crawford-Lange & Lange, 1987, s. 258; el-Hadekî, 2017; s. 384) ifadesiyle, kültürel bağlamın dil öğretimindeki önemine dikkat çekilmiştir. Bu çerçevede, Arapçanın yabancı dil olarak öğretimi bağlamında, kültür öğretimine yönelik kullanılabilecek çeşitli etkinlikler önerilmiştir. Bu etkinlikler, öğrencilerin dil becerilerini geliştirirken aynı zamanda kültürel farkındalıklarını artırmayı amaçlamaktadır.

Beyan ve Açıklamalar (Disclosure Statements)

1. Araştırmacıların katkı oranı beyanı / Contribution rate statement of researchers:

1. Yazar/First author %50,

2. Yazar/Second author %50.

2. Yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması beyan edilmemiştir (No potential conflict of interest was reported by the authors).

Kaynakça

Abdulhamîd, A. & el-Ğâlî, N., (1991). *Ususu i'dâdi'l-kutubi't-ta'lîmiyye li ğayri'n-nâtıkîne bil-Arabiyye*, Dâru'l-İtisâm.

Akarsu, B. (1998). *Dil-kültür bağlantısı*. İnkılap Kitapevi.

Ali, A. H. M. (2022). Mekânetu's-sekâfe fî tedrîsi'l-lugati'l-Arabiyye li'n-nâtikîne bi gayrihâ. *RumeliDE Dil ve Edebiyat araştırmaları*, (29), 727-737.

Banguoğlu, T. (1998). *Türkçenin grameri*. Türk Dil Kurumu.

Byram, M. (1989). *Cultural studies in foreign language education*. Multilingual.

CEF (Common European Framework) (2001). *Counsil for cultural comission, common european framework of reference for language, learning, teaching, assesment*, Cambridge University.

Crawford, L. M., & Lange, D. L. (1987). Integrating language and culture: how to do it. *Theory Into Practice*, 26(4), 258–266.

Dema, O., & Moeller, A. K. (2012). Teaching culture in the 21st century language classroom. In T. Sildus (Ed.), *Touch the world: Selected papers from the 2012 Central States Conference on the Teaching of Foreign Languages* (75-91). Crown.

Doğru, E. (1996). Dil, düşünce ve kültür arasındaki ilişki. *Ankara Üniversitesi Tömer*, (45), 15-25.

Eliot, T. S. (1981). *Kültür üzerine düşünceler*. (S. Kantarcıoğlu, Çev.). Kültür Bakanlığı Yay Yayınları.

Ergin, M. (1980). *Türk dil bilgisi*. Boğaziçi Yay Yayınları.

Gilmore, A. (2007). Authentic materials and authenticity in foreign language learning. *Language Teaching*, 40(2), 97-118.

Gower, G., & Phillips, D. (2005). *Teaching Practice A handbook for teachers in trainingers*. Macmillan Education.

el-Hadekî, İ. Y. A. (2017). *Tedrîsu's-sekâfe*. (Ed. Hâlid Hüseyin Ebû Ameşe), *ed-Delîlu't-tedrîbî fî tedrisi mehâratil'l-lugati'l-Arabiyye ve anâsirihâ li'n-nâtikîne bi gayrihâ* (379-412). Dâr Vucûh.

Halliday, M. A. K. (1978). *Language as social semiotic: the social interpretation of language and meaning*. Edward Arnold.

Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: comparing values, behaviors, instituations, an organizations across nations*. Sage.

İbn Cinni (2008). *El-hasâis*. Daru'l El-Hadis.

İpek, B. (2015). Bireyde dil bilinci. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, 1(2), 33-44.

Kartarı, A. (2016). *Kültür, farklılık ve iletişim*. İletişim Yayınları.

Kurt, G. (2021). *Çeviriye dair*. Fecr Yayınları.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2024).

https://www.ktb.gov.tr/TR96254/kultur.html#:~:text=Kültür%2C%20bir%20toplumu%20diğer%20toplumlardan,oluşturan%20yaşayış%20ve%20düşünüş%20tarzıdır.

Larsen, F. D. (2000*). Techniques and principles in language teaching*. Oxford University.

McDonough, J., Shaw, C., & Masuhara, H. (2013). *Materials and methods in ELT: a teacher's guide* (3rd ed.). Wiley-Blackwell.

Morrow, K. (1977). *Authentic texts and ESP*. (Ed. Susan Holden), English for specific purposes (13–17). Modern English.

Peterson, R. A. (1979). Revitalizing the culture concept. *Annual review of sociology*, 5, 137–166.

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.

Saluuver, E. (2004). *Teaching culture in englısh classes*. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Tartu.

Sociology: *The elements of culture.* University of Minnesota Libraries. https://open.lib.umn.edu/sociology/chapter/3-2-the-elements-of-culture/

Tanrıverdi, H. (2018). Din-kültür ilişkisi üzerine bir değerlendirme. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları*, 8(3), 595-601.

Tu'ayme, R. (1986). *El-merci' fî ta'lîmi'l-luğati'l-'Arabiyye linâtıkîne bi lugatin uhrâ,* Ummu'l El-kura.

Türk Dil Kurumu. (2024). https://sozluk.gov.tr/?ara=k%C3%BClt%C3%BCr

Unesco (1982). *Mexico city declaration on cultural policies*. https://culturalrights.net/descargas/drets_culturals401.pdf

Veugelers, W., & Vedder, P. (2003). Values in teaching. *Teachers and Teaching*, 9(4),377–389. https://doi.org/10.1080/1354060032000097262

Weeks, E. L (1880). *The departure of a caravan from the gate of shelah morocco*. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Weeks_Edwin_Lord_Gate_of_Shehal_Morocco.jpg

Zayiğ, M. (2020). *El-bu'du's-sekâfî fî ta'lîmi'l-lugati'l-Arabiyye li-gayri'n-nâtikîne* bihâ. [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi], Mardin Artuklu Üniversitesi, Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü.